

N:o 14.

Af Herr **Croneborg**: *Angående ändring af Kongl. förordningen den 21 December 1857 om egors fredande emot skada af annans hemdjur samt om stängselskyldighet.*

Den allmänna uppmärksamhet, skogsvården på senaste tid ådragit sig, och det från skilda håll uppträdande yrkandet på en lagstiftning för nyttjanderätten å enskilda skogar, föranleda mig att återkomma med mina förut framställda förslag om förändring i nu gällande stängsellagstiftning, ty skall något band rättmätigt kunna läggas på den enskildes skogsförvaltning, och honom kunna åläggas skyldigheten att sörja för skogsåterväxt, måste han ock å andra sidan kunna fordra, att lagstiftningen ordnas så, att icke hans grannar, genom begagnande af nu å ohägnad skogsmark medgifna fria betesrättighet, omintetgörade åtgärder han vidtager för skogsåterväxten eller han, för att skydda sin skogsplantering, tvingas att omgärda denna med dyrbara och vidsträckta hägnader. Någon rättvis grund kan icke förefinnas för det förhållande, att den skogsegare, som vill, eller sedan lag härför möjligen blifvit stiftad, *skall*, sörja för skogsåterväxt, måste tillförsäkra sig frukten af de redan på kulturen nedlagda omkostnaderna, genom de ytterligare att omgifva densamma med stängsel, endast därför att grannen, som icke anser sig hafva något intresse af skogsegarens bemödanen för återväxtens befordrande, må kunna utan att begå någon lagöfverträdelse beta å hans område.

Nya tider och nya förhållanden kräfva oemotståndligt nya lagar, eller förändring af de gamla, så äfven i detta hänseende. Den nu gällande lagstiftningen om betesrätt och stängsel är ett arf från längesedan förflutna tider, då skogsvård var ett alldeles okänt begrepp, och än mindre föreställning fanns om nödvändigheten af att genom kultur uppdraga skog. I den mån likväl som landet blef mera uppodladt och

befolkningen i detsamma tätare, uppstod behovet af skydd för de odlade egorna, hvaremot den såsom värdelös ansedda skogen fortfarande, liksom alltjemt förut, lemnades till pris för kreaturen, hvilka på densamma gjorde allt större skada, ju mera deras antal förökades. Denna lagstiftningens efterlåtenhet att skydda skogsegaren från den skada, som honom tillfogas af den allmänna betesrätten, har blifvit allt mer och mer tryckande och är numera, då skogsprodukterna fått ett vida högre värde än förr, ett verkligt ondt, som mer än något annat hindrar en ordentlig skogskultur och slutligen skall komma att inverka störande på tillväxten af vår nationalförmögenhet. Det är således tid på att dessa äldre intressen, som genom förändrade förhållanden numera intaga ett mera underordnad rum, få något maka åt sig för de framträdande nya. Inseende detta, hafva hushållningssällskapen och landstingen i flera af rikets provinser idkeligen påyrkat en af behovet högeligen påkallad förändring. Äfven inom den skogrika bygd jag har den äran att representera har det sista landstinget enhälligt uttalat sig för en lag i samma syfte, som jag nu har för afsigt att föreslå.

Andra synpunkter, hvarur denna fråga kan betraktas, och skäl för behovet och rättmätigheten af den påyrkade förändringen har jag redan förut anfört i min till 1867 års Riksdag afgifna motion, N:o 36, och beder därför få hänvisa till densamma.

En följd af hvad jag nu haft äran anföra är mitt yrkande, att Riksdagen för sin del måtte besluta den förändring i Kongl. Maj:ts nådiga förordning af den 21 December 1857 om egors fredande emot skada af annans hemdjur samt om stängelsskyldighet,

att derutur måtte uteslutas allt, som är i strid emot eller utgör undantag från den i författningens 1 § uttalade grundsats.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1875.

W. Croneborg.